

Jørgen Rosbach
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit
inatsisartut@inatsisartut.gl

Nuummut pilersaarutaasumik timmisartuussisarnerit pitsaanerulernissaannik aallartitsinissaq, kiisalu Danmarkimut uterluni timmisartuussisarnerit pinngitsoortinniarlugit pilersaarusiornissaq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2025-132-mut akissut

Dato: 26-09-2025
Sagsnr.: 2025 – 16513
ID- nr. 77867897

Asasara Jørgen Rosbach

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Nuummut pilersaarutaasumik timmisartuussisarnerit pitsaanerulernissaannik aallartitsinissaq, kiisalu Danmarkimut uterluni timmisartuussisarnerit pinngitsoortinniarlugit pilersaarusiornissaq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Apeqqut 1: Suliniutinik qanoq ittunik aallartitsisoqarsimava Nuummi mittarfiup pitsaanerumumik malittarisassanut malinninnissaa anguniarlugu? a. Suliniuteqartoqarnerpa, pitsaanerumumik malittarisassanik malinninnissaa qulakkeerniarlugu?

Akissut: Apeqqut Greenland Airports A/S-imut saqqummiunneqarpoq, tassanngaanniillu imaattumik akissuteqartoqarpoq:

"Greenland Airports A/S-ip suluusalinnut qulimiguulinnullu mittarfiit tamarmik isumannaatsumillu pitsaasumillu ingerlanneqarnerinik qulakkeerinissaq sulissutigiuarpaa. Pilersaarutaasumik angalanissamut pingaaruteqarluinnartut ilaat tassaavoq sila. Sila eqqasaatigalugu anorlingaatsiartillugu pilersaarutaasumik angalanerup pitsannguiffiginissaanut teknikkikkut periarfissaqanngilaq. Isikkivilutsillugu putsullu pukkitsillugit pilersaarutaasumik angalasarnerup pitsaanerulernissaanut tunngatillugu apeqqut 2-mut akissut takuneqassaaq. Pissuseq alla, pilersaarutaasumik angalasinnaanermut eqquisinnaasoq sullissinermut tunngasuuvuq, tassalu timmisartoq, timmisartuussinissanut pilersaarusiornit, ikinissamut nalunaarnerit nassatallu isumagineqarneri pineqarlutik. Akisussaaffik taanna timmisartuutileqatigiinni ataasiakkaani inissisimavoq.

Greenland Airports A/S-ip Nuummi mittarfiutaa 2024-mi novembarimi ammarpoq, tamatumalu kingorna sulisut Nuup mittarfiani "nutaami" ingerlatsineq pillugu pisariusumik ilinniartinneqarsimapput. Suli suleriaatsinik pitsannguiffigineqartussanik, aammalu pilersaarutit malillugit timmisartuussisarnermut isumaqartunik peqarpoq.

Ammaasoqarmalli Greenland Airports A/S-imiit pilersaarutit malillugit timmisartuussisarnissamut atatillugu aputaajaatit ilaneqarnissaannik, mittarfimmi pissutsinik timmisartut aquttuunut nalunaaruteqartarnerup nukittunerulernissaanik pitsanngortinneqarnissaanillu, sulisut mittarfimmi tamarmiusumi ingerlatsinermi suleriaatsinut ilinniartinneqarnissaannik, kiisalu timmisartunut ikummatissanut tankvogn-inik marlunnik nutaanik tikisitsisinissamik immikkut sulissutigineqarsimavoq.

Erseqqissaatigineqassaaq, mittarfiup isuata aappaani mikkiartornermi instrumentinik atuisarnermut atorlut aatsaat 2025-mi maajimi Angallannermut Aqutsisoqarfimmit inaarutaasumik akuersissutigineqarmata. Tamatumunnga Angallannermut Aqutsisoqarfimmi sulianik sullissinerup pisariunera tunngavigineqarpoq, atorlut ilaat Nuummi pissutsinut naleqqussagaammata. Mittarfiup isuini illugiinni instrumentit atorlugit minnermut atorlut 2025-mi maajip kingorna ingerlaavartumik atorineqarsimapput.

Greenland Airports A/S-ip siunissami suli sulisunik ilinniartitsisarneq, aammalu mittarfimmi tamarmiusumi pitsaasumik ingerlatsinissamut suleriaatsinik pitsannguisarneq aallunniarpai. Tamatuma saniatigut siunissami Nuup Mittarfippiaani silassamut ilimasaarutinik suliaqartoqartarnissaa pillugu DMI isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq. Mittarfimmi silassamut ilimasaarutit Nuummi mittarfiup ingerlanneqarneranut iluaqutaassasut Greenland Airports A/S-imit naatsorsuutigineqarpoq."

Apeqquut 2. Teknikkikkut nutarterutaasinnaasunik peqarnerpa, timmisartuussinermi pujortillugu aammalu nittaatsillugu/sermernerartillugulu unammilligassanut iluaqutaasinnaasunik? a. Taamaassimappat paasissutissiinissaq kissaatiginarpoq, sooq teknikkikkut atorlut taakku Nuummi mittarfimmi atuutsinneqalersimannnginnersut?

Akissut: Apeqquut Greenland Airports A/S-imut saqqummiunneqarpoq, tassanngaanniillu imaattumik akissuteqartoqarpoq:

"Nuummi mittarfik isumini illugiinni instrumentit atorlugit mikkiartornermut atorlut (ILS) akuerisanik peqarpoq. ILS-it sanaartorneqarnerminni ilusiligaanerminni immikkoortunut assigiinngitsunut agguagaapput, tamatumani atorlut qanoq tutsuiginartigineri eqqortiginerilu apeqqutaallutik. Nuummi atortoq kategori I atorineqarpoq. Mittarfiup isuini marluusuni ILS atorlugu mittarnermut timmisartut portussusissaasa annikinnerpaaffissaat aalajangigaavoq. Maleruagassani allassimavoq, portussutsip minnerpaaffissaani tassani timmisartumi aquttoq nunap ilusianik ilisimasaqassasooq, imaluunniit mittarfik isigisinnaassagaa. Isigisinnaasanik innersuussaqaarsinnaanissaq anguniarlugu nunani tamalaani mittarfiit isuini illugiinni mikkiartornermut qulleqartitsisoqarnissaa inassutigineqarpoq. Paasinarnerusunngorlugu nassuiarlugu oqaatigineqarsinnaavoq, mikkiartornermut qulleq meterinik arlalinnik portussusilik portussusissap minnerpaaffissaanut tikkuussisinnaanerusinnaasooq. Nuummi mittarfiup isuini illugiinni mikkiartornermut qullernik 420 meterinik ikkussisoqarsimavoq, taakkulu

akuerisaapput. Nuup mittarfiatut angissusilinni nalinginnaasumik mikkiartornermut qullernik 900 meterinik ikkussisoqarnissaa siunnerfigineqartarpoq. Kisiannili aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu mittarfiup isuani avannarlermi mikkiartornermut qulliit 900 meterinut tallineqarnissaat piviusorsiuunngilluinnarpoq. Taamaassappat napparutit imaani itisuumi ilulialimmilu napparneqartariaqarnerat tamatumunnga peqqutaavoq. Mittarfiup isuani kujallermi mikkiartornermut qulliit 300 meterit tikillugit tallineqarsinnaassapput, taamaalillutillu 720 meterinik takissuseqalissallutik. Tamanna pissappat mikkiartornermut qullernut napparutit ilusii allannqortinneqartariaqassapput, kiisalu napparutit toqqavii immap tinittarfianut ulittarfianullu, aammalu avataata tungaanut inissinneqartariaqassapput. Mittarfiliornermut atatillugu tamanna aaqqiissutissatut pissarsiassanut naleqqiullugu akisoorujussuusussaasutut naliliiffigineqarpoq.

Greenland Airports A/S-imiit teknikkikkut periarfissaasinnaasut assigiinngitsut, Kalaallit Nunaanni mittarfinnut pilersaarutit malillugit timmisartuussisarnermik pitsannguiffiusinnaasut ingerlaavartumik misissuiffigineqarput. Tamanna mittarfiit allat, silaannakkut angallasseqatigiiffiit allat aamma Angallannermut Aqutsisoqarfik suleqatigalugit ingerlanneqarpoq. Teknikkikkut periarfissanik toqqaanermi tamatigut aaqqiissutissanik sananermut aningaasartuutit pissarsiassanut nallersuunneqartussaapput."

Apeqquut 3. Nuummumt minnissaq ajornaraangat, Danmarkimut uternissaq pinngitsoortinniarlugu, suut pilersaarutaappat? a. Danmarkimut uternissamut taarsiullugu Kangerlussuup atorneqarnissaa pilersaarutigineqarpa? b. Danmarkimut uternissamut taarsiullugu Ilulissani mittarfissarsuup atorneqartalernissaa pilersaarutigineqarpa?

3 pillugu: Nuummumt minnissaq ajornaraangat, Danmarkimut uternissaq pinngitsoortinniarlugu, suut pilersaarutaappat?

Akissut: Apeqquut Air Greenland A/S-imut saqqummiunneqarpoq, tassanngaanniillu imaattumik akissuteqartoqarpoq:

"Nuummumt mittoqarsinnaatinnagu timmisartup sangutinneqarnerini, tamatigut Danmarkimut utertoqartartussaavoq, tamatumani Kangerlussuarmut imaluunniit Keflavik-imut orsersorniarluni akunnittoqassagaluarpalluunniit. Ilaatigut timmisartup ullup tulliani angalanissamut pilersaarutai, ilaatigullu inuttanut maleruagassat malillugit timmisartornissaat qasuersaarnissaallu tamatumunnga peqqutaapput.

Timmisartuq aallarfiissatut pilersaarutaasoq kingusinnerpaamik nalunaquttap akunnerinik pingasunik sioqqutsilluni Københavnimiit aallarnissaminut piareersimanngippat, tamanna EU-mi ilaasunut taarsiissuteqarnermik, kiisalu ilaasussat eqqugaasut angallanniarlugit akisuumik attartornissamut pisariaqartitsilersinnaanermik kinguneqartussaavoq.

Air Greenland A/S-ip timmisartuata A330neo-p, 305-inik ilaasoqarsinnaasup København-imiit Nuummur aallarnerni nikingasoorinissaq pinngitsoorniarlugu, ingerlatseqatigiiffiup Operations Control Center-iata (OCC) Nuummur minnissap isumannaannissaanut atugassarititaasut naliliiffigisarpai. Tamanna taamaanngitsoq OCC naliliippat, isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu aallarnissaq taamaatinneqartarpoq – sapinngisamik piffissaalluarallartillugu.

Mittarfimmi pissutsit, ornigassami sila, aqqutaani sila (silaannaap aalarulunnera, assorneq oqumigaarnerluunniit), aammalu mittarfimmi qinigassani allani, taakkunungalu Keflavik aamma Kangerlussuaq ilanngullugu) pissutsit naliliinermut ilaatinneqartarput. Silassaq tunngavigalugu sullissinermi killissarititaasut minnerpaaffissaat qaninneqarpata, OCC-p DMI-mi silasiortut ingerlaavartumik attaveqarfigisarpai. Paasissutissat misilittakkallu pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqartarpoq, naak sila imaaliillaanaq allanngorsinnaasooq ilisimaneqaraluatoq.”

3.a pillugu. Danmarkimut uternissamut taarsiullugu Kangerlussuup atorneqarnissaa pilersaarutigineqarpa?

Akissut: Apeqqut Air Greenland A/S-imut saqqummiunneqarpoq, tassanngaanniillu imaattumik akissuteqartoqarpoq:

“Pingaarutilittut erseqqissaatigineqassaaq, timmisartooq inuttaallu piffissap aalajangersimasup iluani Københavni angersimaffimminut utertussaammata. Silaannakkut angallassinermut oqartussaasunit piumasarineqarpoq, timmisartuussinermi isumannaallisaaneq naammasiniarlugu timmisartuutiqatigiiffiit timmisartornermut qasuersernermullu piffissarititaasut pillugit maleruagassat malissagaat. Imapik qulaallugu timmisartuussinermi kaajallaalluni angalaneq (siunut utimullu, minneq ilanngullugu) sivisunerpaamik nal. ak. 13-inik sivisussuseqarsinnaavoq.

Air Greenlandip Kangerlussuaq mittarfittut qinigassatut atussappagu, tamanna pisumiit pisumut immikkut naliliiffigineqartariaqarpoq, tassanilu OCC-p ullormi pineqartumi aammalu ulluni tulluuttuni angallannermut pilersaarut tamakkiisumik isiginiartussaavaa. Ilaasut Kangerlussuarmut niunissaat aammalu ornitaminnut ingerlaqqinnissaat anguniagaassappat, tamanna annertuumik pilersaarusiorteqartussaavoq.

Air Greenland A/S-ip Kangerlussuaq atussappagu, aalajangiisoqannginnerani OCC-p uku pillugit misissuinissaa pisariaqarpoq:

a) Kangerlussuarmi siniffissatigut suut piginnaasaqarfiuppat? Assersuutigalugu timmisartooq sangutinneqarpat, ingerlatitseqqinnissarlugu pisariaqartinneqarpat ilaasut 305-it inissinneqarsinnaasariaqarput.

b) Ilaasut sumut apuuttussaappat?

Ilaasut ingerlateqqinneqarnissaannut timmisartutigut pisinnaasaqarnissaq inuttassaqaqarnissarlut pisariaqarput. Teknikkimut tunngasunik ajornartorsiortoqarsinnaavoq, imaluunniit inuttanik, sulinermut qasuersaarnermullu aalajangersakkanik malinnittussanik amigaateqartoqarsinnaavoq. Ilaasunik Kangerlussuarmut/Kangerlussuarmiit ingerlatitseqqinnermi nunami namminermit timmisartuussinerit allat sunnerneqarsinnaapput, aammalu tulleriiaarisoqartariaqartussaavoq, nunap immikkoortuinut allanut timmisartuussinnermut sunniuteqarsinnaasumik – imaluunniit nunap immikkoortuini allani sila pequtigalugu taamaatitsisoqarsimappat, pisinnaasat pisariaqartinneqartut atorneqartussaapput.

Tunngavissat tamarmik naammassineqarsimasut OCC naliliippat, A330neo-p Københavnip aamma Kangerlussuup akornanni angalanissaanut pilersaarut allanngortiterlugu aallartinneqassaaq, kiisalu nunami namminermit naleqqussaanerit pisariaqartut suliarineqassallutik. Tamanna 2025-mi aasaanerani piffissami angallaffiunerpaasumi (15. juuni – 3. septembari) maannamut ataasiaannarluni pivoq – 30. juunimi – tassani anorersuarnera pequtigalugu Nuummur/Nuummiit timmisartuussinerit tamarmik taamaatinneqarmata.

Assersuut: A330neo-p Kangerlussuarmut ingerlanissaa sapaammi ulloq 29. juuni ullaakkut aalajangerneqarpoq, tamatumalu kingorna angalanissanut pilersaarutit amerlanerusut siuartinneqarput, aammalu tassani angalasussat nammineerluni attaveqarfigineqarnissaat pisariaqartinneqarpoq. Ulloq taanna ualikkut timmisartut marluk ilaasoqarlutik unnuiniarlutillu Nuummur Kangerlussuarmukarput, kiisalu ilaasunik ilulissaniit Kangerlussuarmut angallassisoqarpoq. Ataasinngornermi ulloq 30. juuni A330neo Københavnip aamma Kangerlussuup akornanni siumut/utimut timmisartuussivoq, pingaartumik angalasunik, Kalaallit Nunaata avannaanut apuuttussanik ilaasoqarluni.

Tassani aamma Kangerlussuup atorneqarsinnaaneranut tunngavissat pingaaruteqarput:

- Timmisartumik inuttanillu atorneqanngitsunik, Kangerlussuarmiit ingerlatitseqqittussanik peqarpoq
- Timmisartuq ullup tulliani Københavnimiit angalanissamut piareersarneqartussaavoq
- Piffissanut sulinissamut qasuersaarnissamullu aalajangersakkat malinneqassapput
- Aamma piffissat peqqutaallutik Kangerlussuarmi ilaasut niutinissaat ajornakusoorsinnaavoq, taamatullu nassatat nioqqarnissaat piffissamik annertunerusumik atuiffiunissaa pisariaqarsinnaavoq.

Aamma OCC timmisartuussinnermi uternissaa pinngitsoortinniarlugu DMI qanittumik attaveqarfigalugu aallartussanik kinguaattoortitsinissamik aalajangiisarpog, taamaalluni Nuummur minnissamut periarfissat annertusitinniarlugit.

Assersuut:

Ulloq 29. juuli 2025-mi Københavnimiit aallarnissaq minutsinik 90-inik kinguartinneqarpoq, taamaalillunilu putsup kingusinnerusukkut peernissaanut ilimasunneq eqqarsaatigineqarmat Nuummut mittoqarsinnaalerpoq. OCC-p DMI qanittumik attaveqarfigalugu taamatut iliuuseqarneratigut timmisartuussinermi utersinnaaneq annikillisinneqarpoq, taamaalillunilu aalajangiineq eqqortuusooq paasinarsivoq. Timmisartuussinerit pilersaarutaasut malillugit ingerlanissaannut, kinguaattoornissaannut taamaatinneqarnissaannulluunniit naliliisarneq OCC-p sulissutigiuarpaa.”

3.b pillugu. Danmarkimut uternissamut taarsiullugu Ilulissani mittarfissarsuup atorineqartalerinissaa pilersaarutigineqarpa?

Akissut: Apeqqut Air Greenland A/S-imut saqqummiunneqarpoq, tassanngaanniillu imaattumik akissuteqartoqarpoq:

“Nuummut mittoqarsinnaatinnaq tunngaviusumik Ilulissani mittarfik qinigassatut atorineqartanngilaq. Tamatumunnga pingaartumik piffissamut timmisartorfiusumut maleruagassat atuuttut iluani timmisartup ullup tulliani angalanissanut pilersaarut malillugu Københavnimiit aallarnissamut utersinnaanissaata qulakkeerineqarsinnaannginnera peqqutaavoq.

Isummersuutit allat

Air Greenland sumiiffimmi, mersernartumik eqqoriaruminaatsumillu silaqaartumi sullissisuuvoq, tamannalu nunarsuarmi sumiiffippassuarnut allanut naleqqiulluni taamaatitsinerit kinguaattoornerillu peqqutigalugit pilersaarutaasumik angallassinerit pinngitsoortartut amerlanerusarnerat pinngitsoorneqarsinnaanngilaq. Ukiut 60-it sinnerlugit Kangerlussuaq angallannerim pingaarnertut katersuuffioreersoq, attaveqaatinut nutaanut nuunneq piffissamik naleqqussarfiusumik pisariaqartitsiviivoq. Angalanissanut pilersaarutit akuerineqarnerat Air Greenland A/S-ip pilersaarutaasumik timmisartuussinissaanut pisussaaffiliivoq. Taamaatitsinerit sulianut aningaasartuuteqarfiungaatsiartarput, angalasullu eqqugaasut nutaanik angalanissanut pilersaarusiunneqarnerinut isumalluutit pisariaqartinneqartut annertusarlutik. Piffissap tamatuma ingerlanerani unnuiffissanik nerisaqarnissamillu neqerooruteqartoqartarpoq, pisullu ilaanni – Danmarkimiit Kalaallit Nunaannut taamaatitsinermut peqqutaasoq apeqqutaalluni – EU-miit taarsiissuteqartoqartarluni.

2025-p ukiuata affaani siullermi sila peqqutigalugu timmisartuussisinnaannginnermut aningaasartuutit amerleriarujussuarput. Pingaartumik aasaanerani piffissami angallaviunerpaasumi ilaatigut Nuummi security-p ammartarfiisa kingusinnerat peqqutaalluni kinguaattoornerit kingunerisaannik nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit amerlanerusimapput.”

**Apeqquut 4. Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik
paasissutissiisinnaanerlutik?**

Akissut: Naalakkersuisut allanik ilassutissaqanngillat.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Aqqaluq B. Egede', written over the printed name.

Aqqaluq B. Egede